

16

2020.41.hét

Csütörtök 153-162

III. A hit sajátosságai

A HIT KEGYELEM

153 Amikor Szent Péter megvallja, hogy Jézus a Messiás, az élő Isten Fia, Jézus kinyilvánítja neki, hogy e kinyilatkoztatást nem a testből és a vérből kapta, hanem az Ő Atyjától, "aki a mennyekben van" (Mt 16,17). [\[16\]](#) A hit Isten ajándéka, egy Tőle belénk öntött természetfölötti erény. "Ehhez a hithez szükség van Isten megelőző, segítő kegyelmére és a Szentlélek benső segítségére, aki az ember szívét megindítja és Istenhez téríti, az értelem szemét megnyitja, és mindenkinek megadja az »igazság elfogadásának és hitének édességét«". [\[17\]](#)

A HIT EMBERI CSELEKEDET

154 Hinni nem lehet másként, csak a Szentlélek kegyelme és belső segítségei által. De nem kevésbé igaz, hogy a hit igazi emberi cselekedet. Sem az ember szabadságának, sem értelmének nem mond ellent hinni Istenben és ragaszkodni a Tőle kinyilatkoztatott igazságokhoz. Az emberi kapcsolatokban sem ellenkezik méltóságunkkal elhinni azt, amit mások önmagukról és szándékaikról mondanak, és bízni ígéreteikben (például amikor egy férfi és egy nő házasságot köt), és így lépni közösségre velük. Következésképpen még kevésbé ellenkezik méltóságunkkal "a kinyilatkoztató Istennek az értelem és az akarat teljes engedelmességét nyújtani a hittel" [\[18\]](#), és így bensőséges közösségre lépni vele.

155 A hitben az emberi értelem és akarat együttműködik az isteni kegyellemmel: "A hit az isteni igazsággal egyetértő értelem aktusa a kegyelem által Istentől indított akarat parancsára." [\[19\]](#)

A HIT ÉS AZ ÉRTELEM

156 A *hit indítéka* nem az, hogy a kinyilatkoztatott igazságokat természetes értelmünk fényénél igaznak és érthetőnek látjuk. Magának a "kinyilatkoztató Istennek a tekintélye miatt hiszünk, aki nem tévedhet és nem csalhat meg". [\[20\]](#) "Ennek ellenére, hogy hitünk engedelmsége összhangban legyen az értelemmel, Isten úgy akarta, hogy a Szentlélek belső segítségéhez kinyilatkoztatásának külső bizonyítékai társuljanak." [\[21\]](#) Így "Krisztus és a

szentek csodái, [22] a jövendölések, az Egyház elterjedése és szentsége, termékenysége és fennmaradása az isteni kinyilatkoztatásnak egészen biztos és mindenki megismerő képességének megfelelő jelei", [23] a hihetőség indítékai, melyek azt mutatják, hogy "a hívó elfogadás nem a lélek vak mozdulata." [24]

157 A hit *biztos*, biztosabb minden emberi megismerésnél, mert Isten ígéjére alapszik, aki képtelen hazudni. Igaz, hogy a kinyilatkoztatott igazságok az emberi értelem és tapasztalat számára homályosnak tűnhetnek, de "nagyobb az isteni fény által nyert bizonyosság, mint a természetes értelem fényének bizonyossága". [25] "Tízezer nehézség sem okoz egyetlen kételyt." [26]

158 "A hit keresi a megértést": [27] a hit természetéhez tartozik, hogy a hívó jobban meg akarja ismerni azt, akiben hisz, és jobban meg akarja érteni azt, amit az kinyilatkoztatott; ezután a mélyebb megismerés nagyobb hitet hoz magával, melyet a szeretet egyre jobban izzít. A hit kegyelme megnyitja a "szív szemét" (Ef 1,18) azok eleven megértésére, melyeket a kinyilatkoztatás tartalmaz, tudniillik Isten terve és a hit misztériumai egészének, ezek egymás közötti és a kinyilatkoztatott misztérium középpontjával, Krisztussal való összefüggéseinek megértésére. "Hogy minél mélyebbé váljon a kinyilatkoztatás megértése (...), a Szentlélek folyton tökéletesíti hitünket ajándékai által" [28] Így Szent Ágoston mondása szerint: "érts, hogy hihess, higgy, hogy megérthess". [29]

159 *A hit és a tudomány.* "Bár a hit az értelem fölött áll, mégsem lehet igazi ellentét a hit és az értelem között: ugyanaz az Isten, aki kinyilatkoztatja a titkokat és belénk önti a hitet, adta az emberi szellembé az értelem világosságát; Isten pedig nem tagadhatja meg önmagát, sem igazság nem mondhat ellent igazságnak." [30] "Ezért bármelyik szaktudomány módszeres kutatása -- ha valóban tudományosan és az erkölcsi normák szerint folyik -- igazában soha nem kerül ellentétbe a hittel, mert a földi valóságok és a hit valóságai ugyanattól az Istentől erednek. Sőt, aki alázattal és állhatatosan igyekszik föltárni a természet rejtélyeit, azt -- még ha nem is tudja -- szinte Isten keze vezérli, aki mindent fönntartván teszi, hogy a dolgok azok legyenek, amik." [31]

A HIT SZABADSÁGA

160 Ahhoz, hogy a hit válasza emberi legyen, "lényeges (...), hogy az ember hitével szabadon válaszoljon Istennek"; ezért "akarata ellenére senkit sem szabad kényszeríteni a hit elfogadására. A hit aktusa ugyanis természete szerint szándékos tett." [32] "Isten az embereket arra hívja, hogy lélekben és igazságban szolgáljanak neki, tehát lelkiismeretben kötelezi, de nem kényszeríti őket. (...) Ez leginkább Jézus Krisztusban mutatkozott meg." [33] Krisztus meghívott a hitre és a megtérésre, de semmiképpen nem kényszerített. "Tanúságot tett ugyanis az igazságról, de az ellentmondókra nem akarta ráerőltetni. Országá ugyanis (...) abból a szeretetből gyarapszik, melyen a kereszten fölmagasztalt Krisztus magához vonzza az embereket." [34]

A HIT SZÜKSÉGESSÉGE

161 Hinni Jézus Krisztusban és abban, aki Őt a mi üdvösségünkért elküldte, elengedhetetlenül szükséges ezen üdvösség eléréséhez. [\[35\]](#) "Mivel pedig »hit nélkül (...) lehetetlen Istennek tetszeni« (Zsid 11,6) és eljutni az Ő gyermekeinek sorsközösségébe, ezért soha senki hit nélkül meg nem igazul, sem az örök életet el nem nyeri, ha »mindvégig ki nem tart a hitben« (Mt 10,22; 24,13)". [\[36\]](#)

ÁLLHATATOSSÁG A HITBEN

162 A hit ingyenes ajándék, amit Isten ad az embernek. Ezt a drága ajándékot mi el is veszíthetjük; Szent Pál erre figyelmezteti Timóteust: "Lelkedre kötöm (...), hogy a jó harcot vívd meg bizalommal. Tarts ki a hitben és őrizd meg tisztán a lelkiismeretedet. Ezt néhányan elveszítették és hajótörést szenvedtek a hitben." (1Tim 1,18--19.) Ahhoz, hogy élni, növekedni és a végsőkig kitartani tudjunk benne, táplálnunk kell a hitet Isten Igéjével, és kérnünk kell az Úrtól, hogy növelje bennünk; [\[37\]](#) a "szeretet által" tevékenykednie (Gal 5,6), [\[38\]](#) a reménytől erősödni kell, [\[39\]](#) és az Egyház hitében kell gyökereznie.